

[Gunnar Fog-Petersen.]

Hensyn, Ministeren har taget til den Kritik, der fremkom mod det oprindelige Lovforslag om en saakaldt Appelret saavel inden for Fagmændenes Kreds som her paa Rigsdagen og ganske særlig i Landstinget. Det, som syntes mig det vigtigste i den da fremførte Kritik, var dette, at efter Grundloven, ved en umiddelbar, naturlig Læsning af Grundloven, som den er givet i sin Tid, var det Meningen, at Dommere skulde dømmes som andre Borgere af de almindelige Domstole. Man kan ikke sige, det var udelukket, at de kunde dømmes af Særdomstole, da det jo ogsaa er Domstole, men det har ikke været Meningen, det var ikke Aanden, det var ikke Tanken i Grundloven. Som Forslaget nu er, vil Dommere i Disciplinærsager vel komme for en Særret, men den bestaar kun af Dommere og er altsaa i Realiteten i Grundlovens Aand. Men føjes der saa dertil, som det nu er sket i Lovforslaget, at alle denne Særdomstols Afgørelser kan appelleres til Højesteret, da er mine Betænkeligheder paa dette Punkt overvundet. For mig staaer det som en ganske væsentlig Ændring fra det oprindelige, og det er jeg den højtærede Justitsminister meget taknemmelig for.

Der staaer i § 1, at Klagerettens Sæde er i København. Det er jo ogsaa Højesterets Sæde, men af Hensyn til Befolkningens nogenlunde lige Adgang til Domstolene har vi jo, som enhver ved, Underretter i stort Tal ud over Landet, og vi har to Landsretter. Derfor vil jeg tillade mig at rejse det Spørgsmaal, om ikke den Klageret, der her efter Lovforslaget etableres, kunde indrettes saaledes, at den blev bevægelig, saa at den, paa samme Maade som det er fastslaaet i § 11 i Retsplejeloven om Landsretterne, kunde føre Domsforhandlinger uden for det Sted, hvor Retten har sit Sæde. Det medfører jo nemlig en ikke helt ringe Bekostning, hvis man fra en fjern Egn i Jylland skal foretage en Rejse til København i Anledning af en saadan Klage, og det forekommer mig derfor, at det vilde være et rimeligt Hensyn at tage, om denne Klageret kunde flytte sit Sæde, naar det var hensigtsmæssigt. Man kunde maaske samle flere Sager sammen og behandle dem paa een Gang, saaledes som Landsretterne mig bekendt gør det. Dette Spørgsmaal vil jeg gerne bede den højtærede Justitsminister overveje med os i det Udvalg, som jeg formoder bliver nedsat.

I samme Forbindelse vil jeg gerne henvende den højtærede Justitsministers Opmærksomhed paa, om det ikke var rimeligt at

overveje Spørgsmaalet om, at Staten i højere Grad, end det nu er Tilfældet, paatog sig at fjerne de Uligheder for Loven, som paa mange Maader fremkommer ved Retsplejens Udøvelse, derved at Borgerne bor i meget forskellig Afstand fra Domstolene. F. Eks. har det altid forekommet mig at være et tvivlsomt Princip, rent retsligt set, at hvis der bliver gjort Udlæg hos en Husmand, som bor et Sted langt ude paa Marken, saa skal han til de øvrige Omkostninger, der rammer ham i hans Nød, tillige betale Befordring baade til Sagfører og Dommerfuldmægtig og andre Udgifter, og det er ikke saa lidt; det kan somme Tider sætte en Mand i Knæ, hvis han ellers med den yderste Anstrengelse kunde klare den Forpligtelse, han har i Forvejen, medens den, der bor Side om Side med Retten eller bor i Byen, ikke har en saadan Byrde. Jeg synes, dette fortjener Overvejelse.

Med Hensyn til § 3 i det foreliggende Lovforslag hørte vi nu det ærede 13de tingvalgte Medlem (Rytter) og det ærede 17de tingvalgte Medlem (C. J. F. Sven) fremlægge hver sit modsatte Syn paa den deri indeholdte Bestemmelse. Jeg vil slet ikke i nogen Henseende paatage mig at stille Trætten dem imellem, men det synes mig, at Bestemmelsen er af en noget vanskelig Art. Jeg ser ogsaa i Bemærkningerne til Lovforslaget, at den højtærede Justitsministers Begrundelse for denne Paragraf holder sig i høj Grad til det almindelige, det er et Princip, man vil understrege, men i øvrigt ligger det i Retsudøvelsens Haand, hvordan det skal praktiseres. Men jeg har lidt vanskeligt ved at forstaa, at man ved en Sags Behandling, med Hensyn til, hvor meget man vil skrive op, skulde kunne tage Hensyn til, at Sagen eventuelt kunde komme for Klageretten.

Der staaer i Bemærkningerne, at Sagen skal kunne genoptages, hvis det er overvejende sandsynligt, at de foreliggende Bevisligheder ikke har været rigtigt bedømt, det skal være Grundlaget for Sagens Genoptagelse. Og i Lovparagraffen staaer der, at man skal skønne over, hvis Bevisets Stilling kræver det, at medtage saa meget af Bevisførelsen, som er fornødent, for at den Ret, for hvilken Sagen senere maatte blive indbragt, kan danne sig en begrundet Opfattelse. Dette sigter naturligvis i første Række paa de Retter, hvortil Sagen kunde blive appelleret, men kan altsaa ogsaa i anden Række sigte til den Klageret, som vi er i Færd med at oprette. Hvis Beviset ikke har været tilstrækkeligt godt i første